

Міністерство освіти і науки України
Рада директорів ЗФПО Одеської області
ОМК викладачів бухгалтерського обліку

***Обласна науково- практична
конференція
" Концепції, цифрові трансформації
інноваційного розвитку
інформаційних систем і технологій в
галузях діяльності "***

Одеса, 2026 рік

Обласна науково- практична конференція " Концепції, цифрові трансформації інноваційного розвитку інформаційних систем і технологій в галузях діяльності "

Склад організаційного комітету конференції:

Олена ШЕВЧЕНКО – голова Обласної методичної комісії викладачів бухгалтерського обліку, спеціаліст вищої категорії, викладач - методист ,**Одеський фаховий коледж економіки, права та готельно- ресторанного бізнесу.**

Світлана ЛИХОВИДОВА – викладач інформаційних систем і технологій в бухгалтерському обліку , **Одеський фаховий коледж транспортних технологій.**

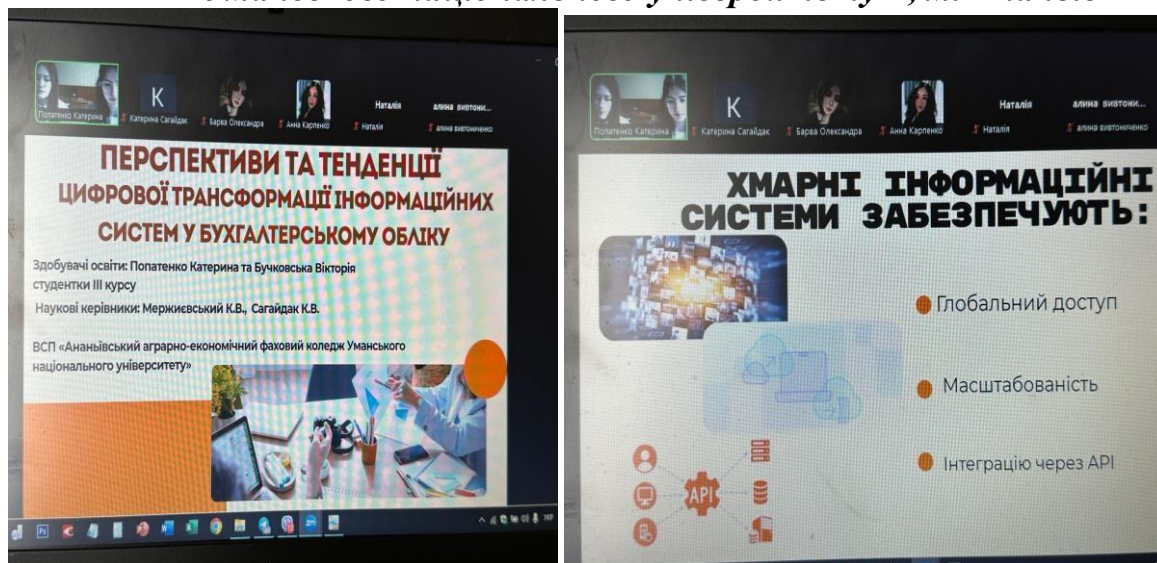
Аліна КУХАРУК – викладач інформаційних технологій, **ВСП "Одеський технічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету"**

" Концепції, цифрові трансформації інноваційного розвитку інформаційних систем і технологій в галузях діяльності " : Матеріали Обласної науково- практичної конференції. - Одеса: Одеський фаховий коледж економіки, права та готельно- ресторанного бізнесу, 2026. – с. 51 – Мова : укр.(Протокол № 6 від 25.03.2026р.)

У Матеріалах тез Обласної науково- практичної конференції розглядається широке коло питань, спрямованих на модернізацію та цифровізацію ключових секторів економіки України. Значну увагу приділено розробці та впровадження стратегій, що дозволяють українським підприємствам та установам ефективно інтегруватися у глобальний цифровий простір та підвищувати свою конкурентоспроможність. Особлива увага приділена автоматизації облікових процесів, використанню хмарних технологій та систем електронного документообігу, аналіз досвіду застосування інформаційних систем у транспортній галузі, сфері послуг, туризмі та освіті. Збірник тез відображає результати наукових пошуків здобувачів освіти та викладачів закладів фахової передвищої освіти Одеської області, що підкреслює практичну значущість та регіональний масштаб заходу для розвитку інформаційних технологій у професійній діяльності.

Обласна науково-практична конференція " Концепції, цифрові трансформації інноваційного розвитку інформаційних систем і технологій в галузях діяльності "

Здобувачі освіти : Вікторія БУЧКОВСЬКА ,Катерина ПОПАТЕНКО
Керівники :спеціаліст I категорії, Костянтин МЕРЖИЄВСЬКИЙ,
спеціаліст I категорії Катерина САГАЙДАК.
ВСП "Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж
Уманського національного університету ", м. Ананьїв

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Стрімкий розвиток цифрових технологій докорінно змінює архітектуру сучасних інформаційних систем. Бухгалтерський облік, як ключове джерело інформації про фінансовий стан підприємства, першим відчуває вплив цих змін. Цифрова трансформація — це не просто автоматизація окремих операцій, а перехід до інтелектуальних екосистем, де дані обробляються автономно, а роль бухгалтера еволюціонує від «реєстратора подій» до «стратегічного аналітика».

Актуальність теми зумовлена необхідністю швидкого прийняття управлінських рішень на основі даних у режимі реального часу, що неможливо в межах традиційних облікових моделей.

Традиційні локальні ERP-системи (Enterprise Resource Planning) поступово витісняються хмарними рішеннями (Cloud Accounting). Це перша і найважливіша тенденція. Хмарні інформаційні системи забезпечують:

- Глобальний доступ: можливість ведення обліку та контролю з будь-якого пристрою, що критично важливо в умовах дистанційної роботи.
- Масштабованість: бізнес може легко розширювати потужності системи без закупівлі дорогого обладнання.

**Обласна науково-практична конференція " Концепції, цифрові
трансформації інноваційного розвитку
інформаційних систем і технологій в галузях діяльності "**

- Інтеграцію через API: сучасна інформаційна системи — це не закрита коробка, а вузол, що автоматично обмінюється даними з банками, податковою службою (Електронний кабінет), логістичними сервісами та маркетплейсами.

Друга тенденція — впровадження штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (ML).

Гіперавтоматизація (RPA — Robotic Process Automation) дозволяє програмувати «роботів», які виконують рутинні задачі: звірку залишків, розсилку актів звірки та формування типових звітів без втручання людини. Наприклад, з Нової пошти контрагентам автоматично надходять рахунки, акти надання послуг, специфікація до актів, як на електронну пошту так і в M.E.Doc.

Блокчейн та концепція «потрійного запису» - це технологія розподілених реєстрів (Blockchain) відкриває революційні перспективи для інформаційних систем. Традиційний подвійний запис може бути замінений на потрійний запис (Triple-entry bookkeeping).

Суть полягає в тому, що кожна транзакція між контрагентами записується у публічний або приватний блокчейн, де вона стає незмінною та підтвердженою обома сторонами. Це фактично знімає проблему недостовірності первинних документів та робить зовнішній аудит миттєвим процесом верифікації криптографічних ключів. Наприклад, технології е-ТТН.

Давайте розглянемо конкретні приклади змін, які відбулися в сфері цифровізації обліку та розвитку програмного забезпечення за останній час.

3 листопада 2025 року розпочався прийом заявок від компаній-операторів електронного документообігу (ЕДО) на тестування Системи електронної товарно-транспортної накладної (е-ТТН).

Вже з грудня 2025 року бізнес зможе використовувати е-ТТН від операторів, що до того часу будуть підключені до Системи.

Після приєднання операторів, у грудні 2025 року очікується реєстрація перших електронних товарно-транспортних накладних в системі е-ТТН.

До травня 2026 року планується забезпечити можливість використання актів коригування ТТН в Системі та завершити основну частину модернізації Системи е-ТТН.

Роботу щодо використання спеціальних форм е-ТТН планується завершити до кінця 2026 року.

Попередньо, до кінця 2026 року планується визначити терміни впровадження обов'язковості е-ТТН для перевезень, а також можливості для перехідного періоду.

Обласна науково-практична конференція " Концепції, цифрові трансформації інноваційного розвитку інформаційних систем і технологій в галузях діяльності "

Електронна товарно-транспортна накладна (е-ТТН) — це цифровий аналог паперової ТТН, який підтверджує факт перевезення вантажу автомобільним транспортом і має таку ж юридичну силу.

Як це працює: Документ створюється вантажовідправником, підписується за допомогою КЕП (кваліфікованого електронного підпису) та передається між відправником, перевізником і одержувачем через акредитованих операторів електронного документообігу (ЕДО).

Переваги:

- о Швидкий обмін даними (не треба чекати повернення паперових примірників).
- о Неможливість підробки або втрати документа.
- о Прозорість процесу для всіх учасників перевезення.

До роботи е-ТТН приєдналися ряд компаній.

Паралельно з цим, команда Мінрозвитку, Укртрансбезпеки, Національної поліції та технічного адміністратора проводять синхронізацію систем, щоб інспектори Укртрансбезпеки вже у грудні могли повноцінно перевіряти електронні ТТН без потреби мати на борту вантажівки паперові версії ТТН. Тобто йдеться про те, що електронна ТТН матиме таку ж силу як паперова. Таким чином, не буде потреби дублювати версії, а можна буде використовувати одну ТТН.

Використання е-ТТН вимагає застосування відповідного програмного забезпечення для вантажовідправника та вантажоодержувача та відповідних додатків на телефонах водіїв з використанням КЕП.

Іншими словами держава через систему урядових органів, а саме Державну податкову службу, Укртрансбезпеку та інших отримують повну інформацію про рух товарів, послуг, перевізників, отримувачів що в свою чергу унеможливорює або кратно зменшує тіньовий сектор економіки, що в свою чергу збільшує дохідну частину державного та місцевих бюджетів.

Наступним практичним кроком Держави щодо детінізації економіки є поступове впровадження стандартного аудиторського файлу SAF-T UA.

SAF-T UA (Standard Audit File for Tax) — це стандартний аудиторський файл в електронному форматі (XML), який використовується для автоматизованого податкового аудиту (е-аудиту). Він містить структуровану інформацію про бухгалтерські операції, стан активів, капіталу та зобов'язань підприємства.

Файл дозволяє податковим органам проводити перевірки дистанційно та автоматизовано, що зменшує кількість очних візитів інспекторів та час на перевірку.

Зміст файлу включає дані з облікової системи компанії: головну книгу, дебіторську та кредиторську заборгованість, дані про запаси, доходи та витрати.

Обласна науково-практична конференція " Концепції, цифрові трансформації інноваційного розвитку інформаційних систем і технологій в галузях діяльності "

Для створення файлу зазвичай використовується спеціальне програмне забезпечення або модулі в облікових системах (наприклад, М.Е.Дос SAF-T UA або вбудовані функції в ERP-системах). Вартість додаткових модулів для BAS на екрані.

Великі платники податків (ВПП) зобов'язані подавати цей файл на запит податкової під час документальної перевірки. Але з 01 січня 2027 року SAF-T UA буде обов'язковим для всіх платників ПДВ. А тому меншому бізнесу вже треба готуватися до придбання чергового програмного забезпечення, налаштовувати існуюче, а бухгалтерам взагалі не позаздриш.

Також необхідно врахувати законодавчі зміни, які вимагає Міжнародний валютний фонд для продовження кредитування України. А саме введення податку на додану вартість для фізичних осіб-підприємців. Адміністрування ПДВ, формування аудиторського файлу, утримання бухгалтера буде вимагати додаткових витрат від підприємця.

Ще одним «полегшенням» від законотворців – є заборона лінійки програм BAS, якими користуються переважна більшість приватних підприємств. Деякі з них вклали в розвиток облікових програм сотні тисяч гривень. Але в цьому питанні пустоти надовго не буде. Фото. Українська ІТ-компанія Linkos Group, яка розробляє програмні рішення для бізнесу, бухгалтерів, підприємців та державних установ, в тому числі М.Е.Дос, повідомила, що працює над створенням власної лінійки облікових програм. Тому чекаємо на український професійний продукт, який буде сталий, функціональний, одноплатформений і не потраплятиме під санкції.

В результаті вищезазначених податкових змін уповноважені органи мають можливість посилити контроль за так званим «дробленням бізнесу», хоча такого терміну офіційно в законодавстві не існує, але він активно циркулює в засобах масової інформації.

Дроблення бізнесу — це поділ єдиної господарської діяльності на декілька дрібних суб'єктів, зазвичай ФОПів на спрощеній системі, щоб штучно залишатися в межах лімітів доходу та уникати сплати ПДВ і податку на прибуток.

Податкова служба використовує автоматизовані алгоритми та штучний інтелект для виявлення таких схем, завдяки впровадженню SAF-T UA та e-TTN, що дозволяє бачити рух товарів і грошей у реальному часі.

Висновок

Цифрова трансформація інформаційних систем у бухгалтерському обліку — це неминучий процес перетворення обліку на високотехнологічну сервісну функцію. Основними тенденціями є хмаризація, інтелектуалізація через ШІ та перехід до обліку в реальному часі.

Обласна науково-практична конференція " Концепції, цифрові трансформації інноваційного розвитку інформаційних систем і технологій в галузях діяльності "

В умовах цифровізації бухгалтер також повинен змінюватись, розвиватись, думати, пристосовуватись, турбуватися про безпеки своїх даних, дублювати їх та не втрачати здоровий глузд.

Умови цифровізації економіки суттєво змінюють не лише професію бухгалтера, а й роль викладача, який забезпечує підготовку майбутніх фахівців. Викладач стає не просто носієм знань, а активним провідником інновацій та цифрових компетентностей.

Роль викладача в умовах цифрової трансформації є ключовою, адже саме він формує нове покоління бухгалтерів, здатних ефективно працювати в цифровій економіці. Від рівня його підготовки, гнучкості та інноваційності залежить якість професійної освіти та конкурентоспроможність майбутніх фахівців.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.
3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV.
4. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 № 2155-VIII.
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. – Режим доступу: <https://tax.gov.ua>
6. Інформаційні матеріали щодо впровадження електронної товарно-транспортної накладної (е-ТТН).
7. Методичні рекомендації щодо впровадження стандарту SAF-T UA (Standard Audit File for Tax).
8. Матеріали офіційних роз'яснень щодо електронного аудиту (е-аудиту) в Україні.
9. Документація та довідкові матеріали програмного забезпечення M.E.Doc. – Режим доступу: <https://medoc.ua>
10. Аналітичні матеріали компанії Linkos Group щодо розвитку електронного документообігу.
11. <https://7eminar.ua/news/13949-u-grudni-2025-roku-biznes-zmoze-oformlyuvati-persi-elektronni-ttn>

